

ครูต้องกล้า ที่จะเปลี่ยนแปลง ตนมองก่อนจะเริ่มต้น เปลี่ยนแปลงศิษย์

โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ตรีนุช เพชรแสนงาม

โรงเรียนเจ้าห่นวิทยา
จ.ลำปาง

หากการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี คือการพัฒนา
การเปลี่ยนแปลงตนของครูตระบุช
ก็คงเป็นการพัฒนาอย่างไปต้องสงสัย
ลึกซึ้งไปกว่าบ้านครูพัฒนาตัวเองด้วยเหตุผลเดียวกัน
คือเพื่อการเรียนรู้ของศิษย์

เมื่อฉัน
เห็นตัวเอง

เพราะมองเห็นความสามารถด้านการสอนที่ทำให้นักเรียน
เข้าใจเนื้อหายาก ๆ ได้อย่างรวดเร็ว หลังเรียนจบจากคณะ
วิทยาศาสตร์ ม.เชียงใหม่ “ตรีบุช เพชรแสนงาม” หรือ
ครูนิม จึงพันธุ์วิฒมาเป็นครู โดยเริ่มบรรยายที่โรงเรียนแจ้ห่ม
วิทยา จ.ลำปาง เมื่อ 6 ปีก่อน

แต่ เพราะเข้าใจว่าหากจะสร้างนักเรียนให้เป็นคน
มุ่งมั่น ตั้งใจเรียน มีระเบียบวินัย ครูต้อง **ดุ โหด เคร่งครัด**
ในกฎติกา เพื่อทำให้เด็กอยู่ในอิ沃อาท ครูตีริบูนุชจึงเป็นครู
ประเภทที่นักเรียนกลัวเกรงกันทั่ว

“จริงๆ เป็นวิชาที่ผมชอบเรียน แต่พอได้เรียน
กับครูตรีบุชกล้ายเป็นว่าผมเกลียดวิชาบ้านไปเลย”

“ครูเค้าจะถามคำถามแบบเจี้จุดไปกีนักเรียน
กีละคน มันกดดันมาก”

“ก้ามีไครสักคนไม่ส่งการบ้าน บาสายหรือทำ
อะไรผิดอะไรเบียบ ห้องกั้นห้องจะดูอึบครึ่นไปหักคาบ”

“จำได้ว่าตอนเดินขึ้นตึกเรียนแล้วเราเสียงดัง
แค่ครูส่งสายตามองมา พวກผมก็วิ่งกระเจิงเลยก็รับ”

แม้ชาตุแท้จะไม่ใช่คุณดู แต่อาจเพราะเคยเป็นครู
อัตราจ้างในโรงเรียนเอกชนแห่งหนึ่ง ที่นักเรียนขาดความ
เคารพต่อครูอาจารย์ ความดูดัน เข้มงวดและจริงจัง จึงเป็น
วิธีการที่ครูตีริบูนุชสร้างตัวเองขึ้นมาเพื่อปราบพยศนักเรียน
เหล่านั้น กระทั้งกล้ายเป็นลักษณะประจำตัวไปโดยปริยาย

●● อยากรู้ให้เข้ามีระเบียบวินัย พอกล้าว เขาจะเชื่อฟังและตั้งใจ เมื่อโตขึ้นเขาจะคิดได้ว่าเราทำไปเพราะความหวังดี”

กระทั้งวันที่ครูตรีนุชได้เข้ามาเป็นอาจารย์ผู้ดูแลโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา ซึ่งมีโครงงานฐานวิจัย หรือ Research-Based Learning (RBL) เป็นเครื่องมือช่วยเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ให้นักเรียน และได้นำกระบวนการ “จิตตปัญญาศึกษา” ที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพด้านในของมนุษย์ ทั้งปัญญาและจิตวิญญาณ มาเป็นเงื่อนไขในการพัฒนาตัวเอง และได้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ทั้งต่อตนเองและลูกศิษย์ ครูตรีนุชจึงเข้าใจความหมายของ การเป็นครูที่แท้

ก่อนร่วมงานกับนักเรียนอย่างจริงจัง ครูตรีนุชจึงหาวิธีทั่วๆไปที่ศิษย์มีต่อครู ผ่านกิจกรรมเปิดใจ ซึ่งครูมองว่าเป็นการ “แลกใจ” โดยครูเล่าความลับที่ไม่เคยเปิดเผยให้ครูทราบ บอกให้นักเรียนทั้ง 29 คน ได้รับรู้

ครูเปิดใจ - ศิษย์วางแผน

การเปลี่ยนแปลงตนเองของครูตรีนุชไม่ใช่การเปลี่ยนแบบฉับพลัน แต่เป็นการปรับเปลี่ยนแบบค่อยเป็นค่อยไป โดยเรียนรู้ผ่านการกระทำ บทพิสูจน์นี้สัมฤทธิ์ผลกับนักเรียน ชั้น ม.4/1 ที่ครูได้เข้ามาร่วมทำโครงงานฐานวิจัยในฐานะครูผู้รับผิดชอบโครงการ

“เข้าเป็นนักเรียนห้อง smart science ที่เรียนเก่งที่สุดในสายวิทย์-คณิต จะค่อนข้างแข็งกันเรียน แบ่งเป็นกลุ่มๆ ไม่ค่อยสนใจคนอื่น และก็บอกประโภชบ ตัวเองก่อนเป็นอันดับแรก

“เป็นนักเรียนบางคนที่เคยเรียนกับครุตอนม.ต้น ก็จะยังระแวงครุอยู่ เพราะภาพความโหดร้ายของเราบันชัดมาก เขาเลยหวั่นๆ ไปไว้ใจ”

●● ให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม ตรงกลางเป็นเก้าอี้ว่างหนึ่งตัว ครูอยากบอกเล่าอะไรก็ให้ลูกมานั่งเก้าอี้ตัวนี้ ครูเริ่มพูดก่อน เป็นเรื่องปนซีวิต จุดอ่อน และกิจกรรมรักสักเล็กๆ ข้างใน

“เราคิดว่าถ้ามีครรัตน์นำความลับของตัวเองมาเล่าให้เราฟัง แสดงว่า เขาต้องไว้ใจเรามากๆ ครูอยากให้เขารับรู้ว่าครูไว้ใจพວกเขาแล้วนะ ครูเปิดแล้วนะ เลยลองเสี่ยงดู”

ด้วยความกล้า แลกใจ ของครูตรีนุชครั้งนั้น วันรุ่งขึ้นท่าทีของนักเรียนห้อง smart science ที่เคยระ儆สงสัย กล้ายเป็นอย่างรู้จักและเข้ามาพูดคุยกับครูมากขึ้น

บกเรียนบกแรกที่ครูตรีนุชได้เรียนรู้ คือ เมื่ออยากรู้ใจใคร ต้องยอมให้ใจแรกก่อน

ห้องเรียน ห้องใหม่

“ຜົນດົນຄົວພື້ນຫ້ອງ
ຫ້ອງພາເປັນຫລັກຄາ
ກູບຂາຍາວສຸດຕາເປັນພනິຈ
ນີ້ຕໍ່າຮາເປັນຖຸ່ງຂ້າວ
ແລະໜາວນາເປັນຄຸນຄຽງ”

อำเภอเจ้าห่ม เป็นเมืองที่ตั้งอยู่ท่ามกลางวงศ์ออม
ของขุนเขา มีป่าไม้ทึบยังอุดมสมบูรณ์ ผู้คนเป็นชาวเหนือที่
มีอาชีพทำไร่ท่านา

เมื่อครั้งเริ่มต้นงานวิจัย ครูตรีนุชพานักเรียนลงพื้นที่
ออกสำรวจชุมชน เก็บข้อมูลพื้นฐานด้านสังคม เศรษฐกิจ
และสิ่งแวดล้อม เพื่อตั้งหัวข้อวิจัยที่จะช่วยปลูกฝังให้เด็ก
เห็นคุณค่าและความสำคัญของท้องถิ่น

การได้อัญเชิญมาลงบรรยายกาศที่เปิดกว้าง มีมิติของ
รูป รส กลิ่น เสียง ที่นักเรียนได้สัมผัสโดยตรง เป็นอีกหนึ่ง
ประสบการณ์ที่ทั้งครูและนักเรียนรู้สึกตื่นตาตื่นใจ

● ● ຈົງໆ ເຂາເປັນລູກຫລານໜາວນາ ແຕ່
ພ່ວແນ່ມີຜົກລູກອອກຈາກອາຊີພຕບເອງ
ພວດໄດ້ພູດຄຸຍກັບໜາວບ້ານ ພຶ້ງເຮືອງເລ່າ
ຈາກປະຈຸບັນ ໄດ້ລອງເໝີຍບໂຄລນ ລົງນາ
ພວກເຂາດຸສບຸກສນາບ ມີໜົວຕົວ

“ต่างจากตอนก่อนยุคในห้องเรียน
ความสนใจทำให้เขางสสัยและเริ่มตั้ง^๑
คำถาม ในห้องเรียนเราวาใจให้เขาราม
แต่เขามีภาระ เรายังคงรับรู้ภาระ
อีกให้เขาวาใจเรียนรู้จริงๆ และครูก็สา^๒
มารับรู้ภาระความรู้มาเชื่อมโยงได้
มันไม่ใช่แค่ what เนื่องทุกครั้ง แต่ไป
ได้ไกลถึง why หรือ how”

หากไม่ได้ก้าวออกจากห้องเรียน หากไม่ได้ข้ามพื้นกำแพงโรงเรียน คงมองไม่เห็นห้องเรียนห้องใหม่ที่กว้างใหญ่กว่าเดิม เป็นการกระโดดออกจากพื้นที่เก่าๆ ที่ทึ่งศิษย์และครูค่อนข้างมาก รู้สึกตื่นเต้นและตื่นเต้น

Learning by Doing

โครงงานฐานวิจัยที่นักเรียนและครูเลือกทำ คือ “การทำนา” โดยครูตรีนุชได้ขออนุญาตใช้พื้นที่ 2 ไร่ ท้ายโรงเรียนมาสร้างเป็นแปลงนาสาธิตให้นักเรียนได้ลงมือทำอย่างจริงจัง

ไม่มาตั้งแต่การตัดหญ้ารากทึบ ไถกลบตอ หมักดิน
ปลูกปอเทืองปรับสภาพดิน ปรับแต่งที่นา ปันคันนา วิดน้ำ
เข้านา เพาะข้าวในถاد ปักดำ ดูแล เก็บข้อมูล และเก็บเกี่ยว
ทุกวันที่ลงงาน พากขาต่างเปรอะเปื้อน เหนือด
เหนืออย และเผชิญสารพัดปัญหา แต่พยายามร่วมแรง
ร่วมใจกัน ทุกอย่างจึงเจือด้วยความสนุกสนาน ที่สำคัญ
ปัญหา คือ ประตศการเรียนรู้ของศิษย์

“ວັນທີໆກ່ອນນ້ຳກໍ່ຂອຕ່ອນຈາກໂຮງເຮັຍນແຕກບ້ານພັກຄຽມນີ້ນ້ຳໃຊ້ ວຸນວາຍກັນຍົກໃໝ່ ເລີໂດນຫ້າມໃຊ້ນ້ຳປະປາເຕືດຫາດ ນັກເຮັຍນກີວິ່ງແກ້ປັ້ງຫາ ກະກັ່ງໄປໄດ້ເຄື່ອງສູບນ້ຳຈາກບ້ານເພື່ອນ ພວກເຫຼັກໜ້າວິເຕີດຕັ້ງເຄື່ອງຍົນຕົຮ ຕ່ອກ່ອງ ສູບນ້ຳຈາກບ່ອໄກລ້າ ຈົນມີນ້າເຫັນາຈົບໄດ້

“ພວຈະຕ້ອງໄກນາ ນັກເຮັຍນກີວິ່ງຫາຫຍັບຍືນຮດໄກຈາກບ້ານຄົນນັ້ນຄົນນີ້ ພວກເຫຼັກໜ້າໄດ້ ລົມເນື້ອໄກກັນເອງ ໄດ້ໄປສັກພັກຮດຕິດໂຄລຸນ ເຕີກນັກເຮັຍນໜ້າຍກີກຽມກັນເຫັນໄປຈັດກາຈນໄກຕ່ອໄດ້ ຮ່າຍຄົນນົຟພອງບ້ານຄົນໄດ້ແພລ ແຕ່ກີໄດ້ໃຈກັບແລະກັບ”

ເມື່ອປົກມາດັງການທີ່ທຳຄ່ອນຂ້າງມາກ ຄຽມຮົງນູ້ຈຳເປັນຕ້ອງຈັດສຽງເວລາໃຫ້ຄຸ້ມຄ່າທີ່ສຸດ ນັບແຕ່ຍກເລີກການສອນພີເສະໜີທີ່ເປັນຮາຍໄດ້ເສີມໃນວັນເສົາຮົກ-ອາທິທີຍ ຕື່ນແຕ່ເຫັນທຸກວັນໜຸດນັ້ນຮັບປະຈຳທາງຈາກຕົວເມືອງລຳປາງມາຍັງໂຮງເຮັຍນຮະຍະທາງກວ່າ 70 ກິໂລເມົຕຣ ໃຫ້ສຶກກ່ອນເວລານັດໝາຍ ໂດຍຫວັງວ່າການປົກປົກຕົວຂອງຄຽມຈະເປັນແບບອ່າງໃຫ້ສີ່ຫຍໍ່ໄດ້

●● ນັກເຮັຍນເຫັນອອງຄຽມ ຄຽມອູ່ໃນສາຍຕາຕລອດ ເຮົາຕ້ອງກຳກາພເຮົາໃຫ້ ທັດ ດ້ວຍຢາກໃຫ້ເຕີກເສີຍສລະ ເຮົາກີຕ້ອງເສີຍສລະກ່ອນ ດ້ວຍຢາກໃຫ້ເຕີກເປັນຄົນຕຽນຕ່ອງເວລາ ເຮົາກີຕ້ອງມາກ່ອນເວລາໃຫ້ເຫຼາເທິນ ຄຽມຄົວຜູ້ແສດງສິ່ງເໜຸດນີ້ໃຫ້ນັກເຮັຍນໄດ້ເສີບສັບ ແຮກໆ ເຫຼາຈະຈະກຳດ້ວຍຄວາມຮັ້ນສຶກຜົດ ແຕ່ມີເນື້ອໄດ້ກຳບ່ອຍໆ ຄຸນລັກເໝານະເໜຸດນີ້ຈະເກີດຂຶ້ນກັບເຫຼາໂດຍວັດໂນມັຕິ”

ການໄດ້ມີເວລາທຳການໄດ້ໄກລ້ື້ອີ້ດໄ້ພຸດຄຸຍກັບລູກສີ່ຫຍໍ່ມາກື້ນ ຄຽມຈຶ່ງເຂົ້າໃຈລັກເໝານະນິສັຍໃຈຄອແລະພຸດຕິກຣົມຂອງນັກເຮັຍນ ຜົ່ງເປັນປະໂຍ້ນຕ່ອງການສື່ອສາວແລະອອກແບບກາຮັຍຮູ້ໃຫ້ແນະກັບແຕ່ລະຄົນເປັນອ່າງມາກ

“ບາງຄົນກາຮັຍນໄມ້ໂດດເດັ່ນ ເພື່ອນອາຈະມອງວ່າໄມ່ເອົາໄໝ່ ແຕ່ເປັນຄົນທຳການເກົ່າ ເຮົາກີເປີດພື້ນທີ່ໃຫ້ເຂົ້າໄໝ ແສດງສັກຍກາພ ກລາຍເປັນວ່າເຂົ້າຜົນມານຳເພື່ອນໄດ້ ເພື່ອນໆກີໄກກາຮັຍອມຮັບ

ບາງຄົນເຮັຍນເກົ່າ ຫ້ວໄວວູ້ແລ້ວ ແກ່ກະຮະຕຸ້ນໃຫ້ເຂົ້າຮູ້ຈັກເຂື່ອມໂຍງ ຄິດຫາຄຳຕອບຍ່າງເປັນຮະບບ

ບາງຄົນໄມ້ມີພື້ນສູານແລະກີໄມ້ຂອບວິຊາກາຮັຍນເປັນທຸນເດີມ ແຕ່ພອໄດ້ລົງມົອທ່າ ເຂົ້າເຈອປັ້ງຫາ ເຂົ້າຈະເວີ່ມສັກຄາມຈັງກວະນັ້ນແລະຄືອເຮາດ້ອງເຂົ້າມາຊ່ວຍເຕີມເຕີມເນື້ອຫາທີ່ເກີຍວ້າຂອງກັບລົງທີ່ເຂົ້າອາກູ້

ບາງຄົນມີປັ້ງຫາດ້ານກາຮັຍນສື່ອສາວ ພຸດໄມ່ເປັນປະໂຍ້ຄຈັບໃຈຄວາມໄມ້ໄດ້ ເຮົາກີຄ່ອຍໆ ຜົກໃຫ້ເຂົ້າຕັ້ງສົດ ອິດ ແລ້ວຄ່ອຍເຮັຍນເຮັຍຄຳພູດ ໃນເຟຟັ້ນຕົກເຊີກຂອບເຂົ້າມີປະໂຫຍດ ເຮົາກີຈະເຂົ້າໄປ ອະແຍ່ມ...ໃຫ້ເຂົ້ານິກໄດ້”

ความทุ่มเทและการทำหน้าที่เป็นทั้งครู พ่อแม่ และพี่สาว ที่เปลี่ยมด้วยความรักและความหวังดี ได้ค่อยๆ นำมหัวใจทุกดวงของลูกศิษย์เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของคุณครู เมื่อหลอมรวมกับกระบวนการที่ครูตระนิชค่อยๆ เสริมสร้าง การเปลี่ยนแปลงจึงค่อยๆ เกิดขึ้นกับพวกเขาระบบทั่วไป

●● ตอนที่ต้องไปอบรมและพรีเซนท์งานกีฬาราชภัฏลำปาง เราตัดเวลาออกรถตอน 06.00 น. กีฬานานไม่ว่าจะกำசับยังไง จะต้องมีเด็กจำวนหนึ่งมาสาย วันนั้นเราต้องยกไปเจอพอกขาเหมือนปกติ ถึงก่อนเวลา nidหน่อย ปรากฏว่าเขาเรอครูคนเดียว พอครู

มาถึงเราก็ได้นั่งรถออกไปเลย เป็นเหตุการณ์ที่ทำให้เรามั่นใจว่าใช่ เราเชื่อมั่นว่า “จิตตปัณณสាសกษาคือหนทางที่ถูกต้อง”

ครูตระนิชเล่าเหตุการณ์สำคัญครั้งนั้นให้ฟังด้วยเสียงน้ำเปลี่ยมด้วยความประทับใจ

การจัดการศึกษาให้เป็นผู้มีปัญญาและความดีงาม คงต้องเริ่มจากการที่ครูศึกษา ฝึกฝนและอบรมตนเองให้พร้อมทั้งวิชาและวิชา ครูตระนิชได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า เมื่อครูพัฒนาตนเอง ศึกษาจะเกิดการพัฒนา เป็นผู้มีวิชาและวิชา เช่นเดียวกับที่เป็นกิจกรรมของพวกราชภัฏได้ปฏิบัติให้เห็น

ເນື້ອຄຽບປະລິຍນ - ນັກເຮີຍນປະລິຍນ

นางสาวรัณชนก ล้ำตា (น้องเวฟ)

ก่อนเข้าร่วมโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา เวฟเป็นเด็กเรียนเก่ง สอบได้อันดับต้นๆ ของห้อง แต่ มีปัญหาในการแสดงออกในที่สาธารณะ แค่พึงการออกไปปั่นนำเสนอน้ำซั่นเรียน ก็ทำให้เวฟ มือสั่น เสียงลั่น หายใจไม่ทันท้อง ขาดสติถึงขั้นหัวเราะและร้องไห้ในเวลาเดียวกัน

“ຫຸນເປັນຄນ້າຂໍ້ອຍນາກ ຂນາດພຍາຍາມເຕີຮັບມຕົວນາດໄລ້ວ ສຸດກ້າຍກີນ້ອກາຮຣເໜືອນເດີມແຕ່ພວດໄດ້ກຳພະເພັນຮູບປັງງາ ເຮສນິຖືກັບເພື່ອນນາກຂຶ້ນ ຄຸນເຄຍກັບຄຽນນີ້ນໆນາກຂຶ້ນ ໃນການກຳນົດຄຽນຈະກະຕຸບໃຫ້ພວກເຮາໄດ້ແລ້ວສົດຄວາມຄົດເຫັນບ່ອຍໆ ຫຸນຈະໄດ້ອອກໄປພູດຕ່ວໜ້າເພື່ອນເຮື່ອຍໆ ຜ່ານໄປຫລາຍໆ ຄຮັກເຮົາກີ່ຮູ້ສັກວ່າມັບກີ່ໄປໄດ້ຍາກ ມີອຸ່ນຄຮັກໜຶ່ງຄຽນນີ້ນໆໃຫ້ຫຸນໄປບອກເລ່າກາຮຣເຮີນຮູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຈາກພະເພັນຮູບປັງງາຕ່ວໜ້າຄະນະຜູ້ບໍລິຫານ ກ່ອນເຮັນກີ່ຮູ້ສັກກັງວລ ຄຽດຮັບຮູ້ທີ່ໄກ້ກຳລັງໃຈບອກວ່າເຊື່ອມັນວ່າເຮາກຳໄດ້ ໄລ້ວຫຸນກີ່ກຳໄດ້ຈົງໆ”

นายกษิติค บุญประเสริฐ (น้องบาส)

บานสเป็นนักเรียนที่เรียนดีอีกคน ไฟฟ้านอยากเป็นคุณหมอบินอนาคต เริ่มแรกเขามีเมื่อเห็นด้วยที่ต้องมาทำโครงการเพาะพันธุ์ปัญญา เพราะเป็นการเพิ่มภาระ เสียเวลาในการทบทวนตัวรับตำแหน่ง ในช่วงเริ่มต้นบานสจึงไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับเพื่อน ๆ

“เมื่อก่อนผมเป็นเด็กตั้งใจเรียน เทืนแก่ตัว ไม่ค่อยสนใจใคร เวลาไม่งานผมจะต้องทำงานของเราให้เสร็จก่อนเสมอ เอาจริงความคิดของตัวเองเป็นใหญ่ ทำเพาะพันธุ์ปัญญาช่วงแรกผมก็ไม่ได้สนใจอะไรมาก แต่พอเทืนเพื่อนๆ เหนือย งานหนัก เจอปัญหาเยอะ เริ่มรู้สึกกลัวอย่างว่าเราไม่ได้ช่วยแบ่งเบาเพื่อนเลย จากที่เคยมาสายบ้าง ไม่นาบ้าง เราเก็บนาทุกครั้ง แล้วก็ได้เรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนมากขึ้น พึงความคิดเทืนและก็คิดกับตัวให้ผลมากขึ้น”

นายเปี่ยม พงศ์ ปั้นธุรูป (บ้องตัว)

อาจารย์ทุกคนต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่าต้องเปลี่ยนไปตั้งแต่เป็นนักเรียนในโครงการ เพาะพันธุ์ปัญญา จากเดิมที่มาโรงเรียนสายทุกวัน ไม่สนใจเรียน ไม่ส่งการบ้าน เพราะเป็นเด็กติดเกม กลับกลายเป็นเด็กที่รับผิดชอบในการเรียนมากขึ้น กระหั่งล่าสุดเกรดเฉลี่ยเพิ่มอย่าง ก้าวกระโดด จาก 2.50 เป็น 3.51

“แรกๆ เราก็ไม่ค่อยจะอะไรนะ ตามน้ำ ยังติดเกบนอยู่ แต่ตอบไปว่าครชอปปี้ ม.ราชภัฏ เห็นครูนี่มีร้องให้พระพวกรา เลยรู้สึกว่า อี้ย... ครูอุตส่าทำเพื่อพวกราขนาดนี้ เราจะมาเหละ แหลกไม่ได้แล้ว ก็เข้ามาช่วยเพื่อนเต็มตัว เริ่มจัดสรรเรวลาว่าเรียนเป็นเรียน ทำงานเป็นทำงาน ที่เหลือค่อยเล่นกemon แต่เวลาเข้าใจริงพอลังงานเต็มที่ก็หน่อย กลับบ้านก็หลับ ก็กลายเป็นว่าเส่นเก็บน้อยลงไปเอง”

เมื่อนักเรียน เปลี่ยน – พ่อแม่เปลี่ยน

สุควรัตน์ ล่าตា (แม่น้องเวฟ)

“แรกๆ บอกตรงๆ ว่าไม่ค่อยพอใจ กลับถึงบ้านก็หลับเลย การบ้านไม่ได้ทำ พรุ่งนี้ก็ต้องไปดำเนิน
เอาหน้า แกกับน้ำหนึ่งอย เก็บจะไปบอกครูแล้วว่าแม่ไม่เอ้าแล้ว แต่พอเข้าที่เข้าทางก็เริ่มดีขึ้น
แนวคิดเค้าโตขึ้นเยอะเลยจากที่ได้มาทำการ ก่อนหน้านั้นเค้าไม่ค่อยพูดต่อหน้าคนเยอะๆ
พอมาโครงการนี้เข้าพูดปร้อเลย กล้าพูด กล้าแสดงออก มันใจ ลูกแม่เปลี่ยนไปเยอะ เกรดก็ไม่ตก
ปั้นสอบได้ก็หนึ่ง แมก็ดีใจ ภูมิใจ”

เวช สุขพรรณ (พ่อน้องมาช)

“สนับสนุนเขาตั้งแต่แรก พ่อรู้ว่าลูกเรียนไม่ค่อยเก่งเท่าไหร แต่ก็อยากรู้ให้เข้าได้มีกักษะชีวิต
ก็เอารัวรอดได พ่อเชื่อว่าถ้าเขามีพื้นฐานชีวิตก็มั่นคงแล้ว เขาจะไม่เป็นภาระของใคร ดูแล
ตัวเองได เราภัยหนดห่วง”